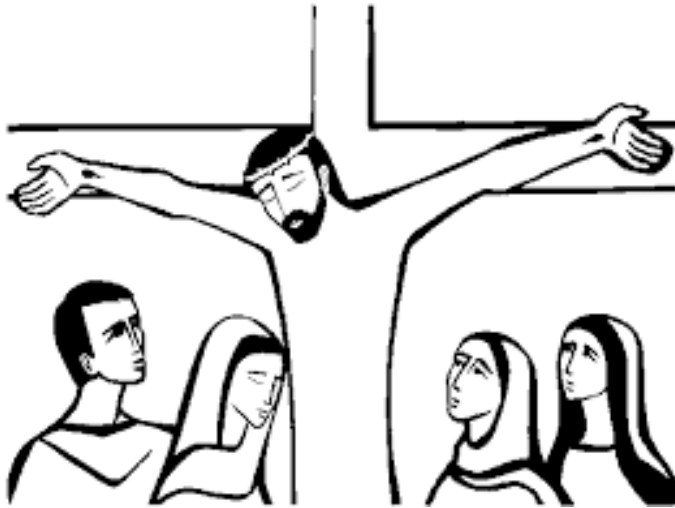

Orde van dienst voor de viering op Goede Vrijdag

18 april 2025 in de Hervormde kerk te Nieuwkoop

Voorgangers: diaken André van Aerle
en ds. Henk-Jan Prosman.

Organist: Jan Willem Hueting

Met medewerking van theatermaker Elmar Hofstee

Welkom en mededelingen

Zingen: Gezang 177:1

Leer mij, o Heer', uw lijden recht betrachten,
in deze zee verzinken mijn gedachten:
o liefde die, om zondaars te bevrijden,
zo zwaar moest lijden.

Bemoediging en groet

Zingen: Hij kwam bij ons heel gewoon, Opwekking 268

Hij kwam bij ons, heel gewoon,
de Zoon van God als mensenzoon.
Hij diende ons als een knecht
en heeft zijn leven afgelegd.

Refrein:

Zie onze God, de Koning-knecht
Hij heeft zijn leven afgelegd
Zijn voorbeeld roept
om te dienen iedere dag
gedragen door
zijn liefd' en kracht.

En in de tuin van de pijn
verkoos Hij als een lam te zijn,
verscheurd door angst en verdriet
maar toch zei Hij: uw wil geschied'
(refrein)

Zie je de wonden zo diep.
De hand die aard en hemel schiep,
vergaf de hand die Hem sloeg.
De man, die onze zonden droeg.
(refrein)

Wij willen worden als Hij.
Elkanders lasten dragen wij.
Wie is er ned'rig en klein?
Die zal bij ons de grootste zijn.

Gebed

1^e lezing Mattheus 27: 11-22

Jezus stond voor Pilatus, de bestuurder van de stad. Pilatus vroeg aan hem: 'Bent u de koning van de Joden?' Jezus antwoordde: 'U zegt het zelf.'

De priesters en de leiders van het volk beschuldigden Jezus van allerlei slechte dingen. Maar Jezus zei niets terug. Daarom zei Pilatus tegen Jezus: 'Zij vertellen allerlei slechte dingen over u. Waarom zegt u niets terug?'

Maar Jezus gaf nergens antwoord op. Pilatus was daar erg verbaasd over.

Op het Joodse Paasfeest liet Pilatus altijd één gevangene vrij. Het volk mocht iemand kiezen. Op dat moment zat er iemand in de gevangenis die Jezus Barabbas heette. Het was een bekende gevangene. Pilatus vroeg aan de mensen die bij hem gekomen waren: 'Wie moet ik vrijlaten? Jezus Barabbas of Jezus die de messias genoemd wordt?'

Pilatus wist precies waarom de priesters en de leiders Jezus bij hem gebracht hadden. Dat was omdat ze jaloers waren op Jezus.

Pilatus zat klaar om een beslissing te nemen. Op dat moment kwam er een bericht van zijn vrouw: 'Pas op! Bemoei je niet met die man, want hij is onschuldig! Ik heb vannacht een vreselijke droom gehad, die met hem te maken had.'

Maar de priesters en de leiders zeiden tegen de mensen: 'Jullie moeten zeggen dat Barabbas vrijgelaten moet worden en dat Jezus gedood moet worden.' Dat deden de mensen. Toen vroeg Pilatus nog een keer: 'Wie van de twee moet ik vrijlaten?' De mensen riepen: 'Barabbas!' Pilatus zei: 'Wat moet ik dan doen met Jezus die de messias genoemd wordt?' De mensen riepen allemaal: 'Hij moet aan het kruis!'

1. Kruis van Christus, hout der schande
aan u kleeft onschuldig bloed
nu God zelf door mensenhanden
aan u hangt en bloeden moet.

2. Die als Koning der getijden
troonde in het eeuwig licht,
is hier toonbeeld van het lijden
dat wij hebben aangericht

Diaken van Aerle over geloof

2^e lezing: Mattheüs 27: 22-31

Toen zei Pilatus: 'Maar hij heeft toch niets verkeerd gedaan?' Maar de mensen begonnen nog harder te roepen: 'Hij moet aan het kruis!' Pilatus merkte dat de dingen die hij zei, niet hielpen. Het volk leek juist in opstand te komen. Daarom pakte hij wat water en waste zijn handen. Iedereen zag wat hij deed. Toen zei hij: 'Ik ben onschuldig aan de dood van deze man. Jullie zijn verantwoordelijk.' Toen gaf het hele volk dit antwoord: 'Ja, zijn dood is de zaak van ons en onze kinderen.' Toen liet Pilatus Barabbas vrij. Maar hij gaf opdracht om Jezus met de zweep te slaan. Daarna gaf hij hem aan zijn soldaten, om hem aan het kruis te hangen.

De soldaten brachten Jezus naar het paleis van Pilatus. Ze riepen iedereen erbij. Toen trokken ze Jezus zijn kleren uit en deden hem een rode mantel aan. Ze maakten een kroon van doorntakken en zetten die op zijn hoofd. En ze gaven hem een stok in zijn rechterhand. Ze knielden voor hem en zeiden spottend: 'Wij groeten u, koning van de Joden!'

Ze spuugden hem in zijn gezicht. En ze pakten de stok en sloegen ermee op zijn hoofd.

Zo bespotten de soldaten Jezus. Daarna trokken ze hem de mantel weer uit, en ze trokken hem zijn eigen kleren weer aan. Toen brachten de soldaten Jezus weg om hem aan het kruis te hangen.

4. Zal zijn licht voor altijd doven
nu het duister alles dekt?
Komen wij de nacht te boven
die wij zelf hebben verwekt?

5. Die van engelen en machten
dag en nacht de lof ontving,
gaat alleen, als diep verachte,
hangt er als verschoppeling

Ds. Prosman over hoop

3^e lezing: Mattheus 27: 32-44

Toen ze de stad uit gingen, kwamen ze een man tegen. Hij heette Simon en kwam uit Cyrene. De soldaten dwongen hem om het kruis te dragen. Ze kwamen bij de plaats die Golgota heet. Die naam betekent: schedelplaats. Daar gaven ze Jezus wijn met een bittere smaak. Toen hij het proefde, wilde hij het niet opdrinken.

Toen hingen de soldaten Jezus aan het kruis. Daarna verdeelden ze zijn kleren door erom te loten. Ze bleven bij het kruis om Jezus te bewaken.

Boven Jezus' hoofd hingen ze een bordje. Daar stond op waarom Jezus gedood werd: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden.'

Daarna werden er ook twee andere mannen aan een kruis gehangen, twee misdadigers. Het kruis van Jezus stond tussen de twee andere kruisen in. De mensen die voorbijkwamen, lachten Jezus uit. Ze schudden spottend hun hoofd en riepen: 'Daar hangt de man die de tempel wilde afbreken. En die binnen drie dagen een nieuwe wilde bouwen. Red jezelf! Als je de Zoon van God bent, kom dan van dat kruis af!'

De priesters, de wetsleraren en de leiders van het volk bespotten Jezus op dezelfde manier. Ze zeiden: 'Andere mensen heeft hij gered. Maar zichzelf redden, dat kan hij niet. Hij is toch de koning van Israël? Dan moet hij maar eens van dat kruis af komen! Dan zullen we in hem geloven. Hij vertrouwde toch op God? Hij zei zelfs dat hij Gods Zoon was! Als God echt van hem houdt, moet hij hem maar redden!'

Ook de twee misdadigers die naast Jezus aan een kruis hingen, begonnen hem uit te schelden.

7. Voorspoed kent vaak vele vrienden:

in zijn grootheid delen wij

Maar van allen die Hem dienden

staat geen mens Hem meer terzij.

8. Die in 't licht vanuit de hoge

naar ons mensen is gedaald,

gaat onder het kruis gebogen

omdat onze liefde faalt.

Elmar Hofstee over liefde

4^e lezing: Mattheüs 27: 45-54

Om twaalf uur 's middags werd het opeens donker in het hele land. Drie uur lang bleef het donker. Toen, om drie uur 's middags, riep Jezus luid: 'Eli,

Eli, lema sabachtani?’ Dat betekent: ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij alleen gelaten?’ De mensen die daar stonden, hoorden het. Sommigen zeiden: ‘Hij roept Elia!’

Meteen pakte iemand een spons. Hij liet die vollopen met zure wijn. Toen deed hij de spons op een stok, en zo gaf hij Jezus te drinken. De anderen zeiden: ‘Nu zullen we eens zien of Elia hem komt redden.’

Maar Jezus riep opnieuw. Toen stierf hij.

Stilte

Op hetzelfde moment gebeurde er iets in de tempel. Het gordijn voor de heilige zaal scheurde doormidden, van boven naar beneden.

De grond begon te schudden, de rotsen scheurden doormidden. De graven van de doden gingen open. En veel heilige mensen die gestorven waren, stonden op uit de dood. Na de opstanding van Jezus gingen ze naar de heilige stad Jeruzalem. Daar werden ze door veel mensen gezien.

De Romeinse officier en de soldaten die Jezus bewaakten, voelden de grond schudden. Ze merkten wat er allemaal gebeurde. Ze werden erg bang en zeiden: ‘Geen twijfel mogelijk! Hij was de Zoon van God!’

9. En tot aan het eind der tijden
staat het kruis hoog opgericht.

In het menselijke lijden
zien wij God in het gezicht.

10. Kruis van Christus, hout der schande,
aan u kleeft onschuldig bloed,
nu God zelf door mensenhanden
aan u hangt en bloeden moet.

Kruishulde: Er is gelegenheid om bij het kruis een bloem te leggen of een kaars aan te steken.

Dankgebed en Onze Vader

Onze Vader, Die in de hemelen zijt,

Uw naam worde geheiligd.

Uw koninkrijk kome.

Uw wil geschiede, gelijk in den hemel alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren.

En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze. Want van U is het koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid in der eeuwigheid, Amen.

Lam Gods dat zo onschuldig

Zo moedig en geduldig

Aan 't schand'lijk kruishout lijdt

Verdienen niet mijn zonden

Die striemen en die wonden

Ja 'k weet dat Gij onschuldig zijt

O Godslam nooit volprezen

Leer mij de zonde vrezen

Waarvoor Gij stierft aan 't kruis

Deel mij uw zaal'ge vrede

Ja deel m' Uw hemel mede

En leid mij eens in 't Vaderhuis

Zegen